

DECIZIE

22 martie 2017

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Iuliana Oprea
Galina Stratulat, Ion Druță,
Dumitru Mardari, Maria Ghervas

examinând recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Ceban Viorel și Ceban Nina împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Șefului Serviciului protecție internă și anticorupție, Ștefan Pavlov, Inspectoratului General al Poliției privind recunoașterea ilegalității refuzului, obligarea efectuării anchetei de serviciu, restabilirea în drepturi și încasarea prejudiciului moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Chişinău din 25 octombrie 2016,

CONSTATĂ :

La data de 26 august 2015, Ceban Viorel și Ceban Nina s-au adresat în Judecătoria Centru, mun. Chişinău cu o cerere de chemare în judecată formulată în ordinea contenciosului administrativ către Ministerul Afacerilor Interne, Șeful Serviciului protecție internă și anticorupție, Ștefan Pavlov, prin care a solicitat instanței: obligarea Ministerului Afacerilor Interne al RM de a desfășura o investigație amplă a cazului și restabilirea în drepturile încălcate.

În motivarea acțiunii depuse, reclamantii au indicat că, la data de 17 iunie 2015, Ceban Viorel, Ceban Nina și copii minori ai acestora, se deplasau pe strada Calea Ieșilor, mun. Chişinău, cu automobilul propriu de model VW Sharan. Menționează reclamantii că, urmare a stopării de către un echipaj de poliție, angajații Inspectoratului Național de Patrulare al IGP al MAI, Lilian Lăcătuș și Vasile Nicolaescu, datorită comportamentului inadecvat al acestora, exprimat prin comportament agresiv, înjurături, gesturi indecente și amenințări de a împușca reclamantii, i-au speriat enorm pe aceștia, având în vedere faptul că, declarațiile polițiștilor erau reale, deoarece aveau în dotare pistol.

Invocă Nina Ceban și Viorel Ceban că, în rezultatul acestui incident, au depus mai multe plângeri prin care au denunțat comportamentul ilegal al angajaților MAI la Procuratură, Centrul Național Anticorupție cât și Ministrului Afacerilor Interne, șefului INP, însă, toate aceste plângeri au fost examinate de către Serviciu protecție internă și anticorupție.

Afirmă reclamantii că, fiind invitați la Serviciul protecție internă și anticorupție, reclamantii au primit careva speranțe că cazul va fi examinat competent, obiectiv și

legal, însă, la data de 27 iunie 2015, reclamanții au primit un răspuns formal și batjocoritor, prin care a fost comunicat despre constatarea lipsei cărorva probe pertinente și concludente care ar demonstra comportamentul nedemn și brutal al angajaților INP, fiind recomandat reclamanților de a se adresa în instanța de judecată.

Mai mult, se menționează că, organul competent de a examina plângerea depusă de Ceban Nina și Ceban Viorel asupra acțiunilor ilegale ale colaboratorilor INP, a dat dovadă de incompetență, or, în urma reformelor efectuate în cadrul MAI, automobilele echipajelor de patrulare sunt echipate cu câteva camere video, care înregistrează non-stop activitatea inspectorilor de patrulare.

Ulterior, reclamanții Ceban Nina și Ceban Viorel au depus o cerere de chemare în judecată concretizată prin care au solicitat instanței de judecată: recunoașterea ilegalității refuzului MAI, obligarea Serviciului protecție internă și anticorupție al MAI de a petrece o investigație amplă a cazului declarat cu stabilirea tuturor circumstanțelor care au avut loc, obligarea MAI de a sancționa colaboratorii săi Lilian Lăcătuș și Vasile Nicolaescu, cu eliberarea acestora din funcție, încasarea prejudiciului moral în sumă de 20 000 lei și restabilirea drepturilor încălcate.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 februarie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de Ceban Viorel și Ceban Nina către Ministerul Afacerilor Interne al RM, Șeful Serviciului protecție internă și anticorupție, Ștefan Pavlov, Inspectoratul General al Poliției privind recunoașterea ilegalității refuzului, obligarea efectuării anchetei de serviciu, restabilirea în drepturi și încasarea prejudiciului moral, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, la data de 22 martie 2016, Ceban Viorel și Ceban Nina au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 februarie 2016, și au solicitat instanței de apel admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă să fie admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016 a fost admis apelul declarat de Ceban Nina și Ceban Viorel, s-a casat hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 februarie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial acțiunea. S-a recunoscut drept ilegal refuzul Inspectoratului General de Poliție de a examina plângerea (petiția) lui Ceban Viorel și Ceban Nina, conform legislației în vigoare. S-a obligat Inspectoratului General de Poliție să examineze plângerea depusă de Ceban Nina și Ceban Viorel conform legislației în vigoare, de a petrece o ancheta de serviciu întru verificarea tuturor argumentelor expuse în plîngere (petiție). S-a încasat de la Inspectoratului General de Poliție în beneficiul lui Ceban Nina și Ceban Viorel prejudiciul moral în mărime de 2 000 (două mii) lei. În rest, pretențiile formulate de Ceban Nina și Ceban Viorel, se resping ca fiind neîntemeiate.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelanți și-au găsit în parte reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, argumentele formulate în cererea de apel sunt parțial întemeiate.

Totodată, instanța de apel a considerat că, instanța de fond a elucidat pe deplin circumstanțele de fapt ale speței, iar o verificare suplimentară a acestora nu este necesară, însă la adoptarea hotărârii nu a fost dată o apreciere obiectivă tuturor probelor administrate la dosar.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 28 decembrie 2016, Inspectoratul General al Poliției a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea

recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016 cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În argumentarea recursului recurentul a invocat netemeinicia deciziei recurate menționând că, instanța de apel nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, interpretându-le eronat și ajungând la concluzii eronate.

Potrivit art. 440 alin. (2) CPC, recursul înaintat de Inspectoratul General al Poliției a fost considerat admisibil și transmis spre examinare într-un complet din 5 judecători.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției întemeiate și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul constată cu certitudine că, reclamantii Ceban Viorel și Ceban Nina au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Șeful Serviciului protecție internă și anticorupție, Ștefan Pavlov prin care au solicitat recunoașterea ilegalității refuzului MAI, obligarea Serviciului protecție internă și anticorupție al MAI de a petrece o investigație amplă a cazului declarat cu stabilirea tuturor circumstanțelor care au avut loc, obligarea MAI, IGP de a sancționa colaboratorii săi Lilian Lăcătuș și Vasile Nicolaescu, cu eliberarea acestora din funcție, încasarea prejudiciului moral în sumă de 20 000 lei și restabilirea drepturilor încălcate.

Instanța de fond a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată, soluție casată de instanța de apel care a admis apelul declarat de Ceban Nina și Ceban Viorel și a emis o nouă hotărâre prin care a admis parțial acțiunea, a recunoscut drept ilegal refuzul Inspectoratului General de Poliție de a examina plângerea (petiția) lui Ceban Viorel și Ceban Nina, conform legislației în vigoare, a obligat Inspectoratului General de Poliție să examineze plângerea depusă de Ceban Nina și Ceban Viorel conform legislației în vigoare și să petreacă o ancheta de serviciu întru verificarea tuturor argumentelor expuse în plângere (petiție), a încasat de la Inspectoratului General de Poliție în beneficiul lui Ceban Nina și Ceban Viorel prejudiciul moral în mărime de 2 000 (două mii) lei. În rest, pretențiile formulate de Ceban Nina și Ceban Viorel, s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Colegiul susține ca fiind legală și întemeiată soluția dată de prima instanță, iar soluția dată de instanța de apel este neîntemeiată, deoarece decurge din aprecierea greșită a circumstanțelor cauzei și, ca urmare, aplicarea eronată a normelor de drept material.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art. 3 al. (1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000 obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un

drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emis de autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi.

Conform art. 16 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă.

Conform art. 25 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, instanța de contencios administrativ judecând acțiunea respinge acțiunea ca fiind nefondată sau depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Totodată, potrivit art. 26 din Legea indicată, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care este ilegal ca fiind emis contrar prevederilor legii (dacă acesta este temeiul juridic - atunci reclamantul nu a indicat contrar prevederilor legii), este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței (dacă acesta este temeiul juridic - atunci reclamantul nu a indicat că a fost încălcată competența), este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite (dacă acesta este temeiul juridic - atunci reclamantul nu a indicat care procedură a fost încălcată).

Reține Colegiul că, la data de 17.06.2015, aproximativ în jurul orei 07.30, Ceban Viorel și Ceban Nina, cu copiii lor minori, se deplasau pe strada Calea leșilor cu autoturismul propriu de model VW Sharan. Drept urmare de către un echipaj de poliție, angajați ai Inspectoratului național de patrulare al IGP al MAI, a fost stopat pentru verificare. Ca rezultat, a fost întomit porces verbal cu privire la contravenție (f.d. 49).

Menționează Colegiul că, reclamantii pretind că colaboratorii Inspectoratului național de patrulare al IGP al MAI au avut un comportament neadecvat, conrar prevederilor legale, și s-a adresat cu plîngere către Serviciul Protecție Internă și Anticorupție al MAI (f.d. 4-6).

Constată Colegiul că, prin răspunsul Serviciul Protecție Internă și Anticorupție al MAI din 23.07.2015, a fost indicat că careva probe, pertinente și concludente, care ar demonstra comportamentul nedemn și brutal al colaboratorilor de poliție nu au fost posibil de acumulat și nu este posibil sancționarea disciplinară a acestora (f.d. 8).

Potrivit art. 208 alin. (2) din Codul muncii al RM, în funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-și explice atitudinea și să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele și justificările pe care le consideră necesare.

Totodată, potrivit pct. 37 din Hotărîrea Guvernului nr. 502 din 09.07.2013 cu privire la aprobarea statutului disciplinar al polițistului, ancheta de serviciu se efectuează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, a dispozițiilor prezentului Statut disciplinar și contribuie la consolidarea disciplinei de serviciu, legalității, prevenirea și combaterea ilegalităților, educarea polițistilor în spiritul executării întocmai și la timp a actelor normative.

Potrivit pct. 84 din din Hotărîrea Guvernului nr. 502 din 09.07.2013, sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării polițistului în concediu anual de odihnă, în concediu de studii sau în concediu medical.

Menționează Colegiul că, prerogativa și dreptul de a aplica sancțiuni disciplinare îi revine angajatorului, iar SPIA nu dispune de asemenea competențe. În conformitate cu art. 209 alin. (1) al Codului muncii, sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei. Reieșind din prevederile normelor respective, la moment aplicarea unor eventuale sancțiuni disciplinare, nu este posibilă.

Potrivit art. 13 alin. (1) lit. i) al Legii nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, șeful Inspectoratului General al Poliției acordă stimulări și aplică sancțiuni disciplinare angajaților IGP, cu excepția celor specificați la art. 7 lit. d) și e).

Conform pct. 54 subpct. 4), pct. 60 subpct. 5) ale Statutului disciplinar al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 502 din 09.07.2013, la examinarea posibilității aplicării precum și la aplicarea unei sancțiuni disciplinare sunt obligatorii anexarea probelor ce confirmă abaterea disciplinară, iar simpla descriere în scris a unor fapte, fără suport probatoriu material nu constituie temei pentru atragerea la răspundere disciplinară, ori în momentul în care angajatorul aplică o sancțiune disciplinară fără a avea probele necesare, sunt încălcate drepturile salariaților.

Astfel, Colegiul apreciază ca fiind nefondată cerința reclamantului, de a obliga pârâtul la efectuarea anchetei de serviciu și o investigație mai amplă. Or, în răspunsul din 23.07.2015 (f.d.8), este indicat că nu sunt probe suficiente în sensul pretins de reclamant. Respectiv, declarațiile reclamantilor nu pot constitui temei de a anula răspunsul eliberat de pârât și a obliga pârâtul să efectueze investigația.

Reieșind din prevederile legale enunțate, în coraport cu cerințele formulate de reclamant, Colegiul susține ca justă aprecierea primei instanțe ce atestă că nu sunt formulate pretenții față de Inspectoratul General de Poliție, care are competențe legale de a soluționa chestiunea atragerii la răspundere disciplinară a colaboratorilor de poliție.

Conform art. 117 al Codului de procedură civilă al RM că, probe în pricini civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii.

Or, conchide Colegiul că, din cererea de chemare în judecată nu este clar care drept al reclamantilor a fost încălcat prin oferirea răspunsului la petiție. Respectiv, nici evaluarea unui eventual prejudiciu moral, nu este posibilă.

Reieșind din aceste prevederi a legii, Colegiul consideră că, reclamantii Ceban Viorel, Ceban Nina nu au prezentat probe incontestabile, pertinente și admisibile, respectiv, prima instanță just a considerat necesar a respinge cererea, ca neîntemeiată.

Astfel, Colegiul conchide că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea înaintată de Ceban Viorel și Ceban Nina împotriva Ministerului Afacerilor Interne al RM, Șeful Serviciului protecție internă și anticorupție, Ștefan Pavlov, Inspectoratul General al Poliției privind recunoașterea ilegalității refuzului, obligarea efectuării anchetei de serviciu, restabilirea în drepturi și încasarea prejudiciului moral, ca fiind neîntemeiată.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele aduse de Inspectoratul General al Poliției și-au găsit confirmare parțială în cadrul examinării prezentului recurs.

Ținând cont de faptul că prima instanță a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea fondului cauzei, corect a aplicat legea materială, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, iar instanța de apel a adoptat o hotărâre ce reiese din aprecierea eronată a circumstanțelor cauzei, ce a dus la interpretarea și aplicarea eronată a legii materiale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției, de a casa decizia instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În legătură cu cele relatate, conform art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

A admite recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției.

A casa decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016 și a menține hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 februarie 2016, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Ceban Viorel și Ceban Nina împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Șefului Serviciului protecție internă și anticorupție, Ștefan Pavlov, Inspectoratului General al Poliției privind recunoașterea ilegalității refuzului, obligarea efectuării anchetei de serviciu, restabilirea în drepturi și încasarea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Iuliana Oprea

Judecători

Galina Stratulat

Ion Druță

Dumitru Mardari

Maria Ghervas